

در گفت‌وگو با پانا

کارگردان فیلم: «۲۳ نفر» نماد و سمبل یک نسل هستند

تهران (پانا) - کارگردان فیلم «۲۳ نفر» این فیلم را نماد و سمبل یک نسل می‌داند؛ نسلی که فرزندان واقعی یک ملت بزرگ هستند و در همیشه تاریخ حواسشان بوده است چه وقت باید خودشان را فدای عزت و افتخار میهن‌شان کنند.

مهدی جعفری در گفت‌وگو با خبرنگار پانا از ایده ساخت فیلمی درباره نوجوانان جنگ تحمیلی، جذابیت‌ها و مسائل کار با بازیگران نوجوان و جایگاه این فیلم در کارنامه حرفه‌ای خود سخن گفت.

مهدی جعفری پیش از این و در سال ۱۳۸۷، مستند «۲۳ نفر» را تولید کرده بود که از اولین آثار در معرفی نوجوانان حاضر در جنگ بود. وی پیش از این در مقام فیلم‌بردار در سینما فعالیت داشته است و سال بین ۱۳ تا ۱۷ سالداشتند و خاطرات‌شان از دوران اسارت پیش‌تر در قالب کتاب «بیست و سه نفر» توسط انتشارات سوره مهر منتشر شده بود.

مهدی جعفری پیش از این و در سال ۱۳۸۷، مستند «۲۳ نفر» را تولید کرده بود که از اولین آثار در معرفی نوجوانان حاضر در جنگ بود. وی پیش از این در مقام فیلم‌بردار در سینما فعالیت داشته است و تصویربرداری فیلم سینمایی «به وقت شام» از کارهای متأخر او محسوب می‌شود.

افتتاح فیلم‌برداری فیلم بلند «۲۳ نفر» با حضور سردار سلیمانی برگزار شد.

آنچه می‌خوانید حاصل این گفت‌وگوست:

با توجه به موضوع فیلم که داستان آن برای بسیاری شناخته شده است شما با تعدادی نوجوان برای ساخت فیلم به عنوان بازیگر سروکار داشتید. نکات مثبت و معضلات کار با بازیگر نوجوان چیست و آیا به سطح ایده‌آل خود در بازی گرفتن از آنها رسیده‌اید؟

نکته‌ای که شما به آن اشاره کردید یکی از مهمترین چالش‌های ساخت این فیلم سینمایی بود. بله، ما برای برگردان سینمایی این موضوع به تعدادی بازیگر خوب نوجوان نیاز داشتیم و قرارمان با دوستان و همکاران این بود که حداقل یکی، دو ماه پیش از شروع فیلمبرداری مرحله انتخاب بازیگر را پشت سر گذاشته باشیم تا بتوانیم طی یک ماه بصورت فشرده با آنها تمرین کنیم. من قبلاً چندین فیلم کوتاه و بلندکودک و نوجوان ساخته بودم و پیش آمده بود که در بعضی از فیلم‌ها با سه یا چهار نوجوان بازیگر کار کنم ولی فیلمی که در بیش از هفتاد درصد صحنه‌های آن با یک جمع بیست و سه نفری نوجوان سروکار داشته باشد واقعا فیلم خاصی است که فرصت تجربه آن کمتر پیش می‌آید.

کار انتخاب بازیگر با سرعت آغاز شد و بعد از کلی فراخوان در تهران و شهرستان‌ها، هایی که لازم بود، لیست بازیگران تکمیل شد. مشکل اصلی این بود که تجربه بازی این بچه‌ها در یک سطح و اندازه نبود و ضمناً مدل بازی آنها هم با یکدیگر تفاوت داشت. برخی از تئاتر آمده بودند، بعضی تجربه موفق بازی در چند فیلم را داشتند و عده‌ای هم اصلاً تجربه بازی نداشتند. در طول یک ماه قبل از کلید به کمک دوست خوبم، جمشید بهمنی، که بازیگردان فیلم بودند ابتدا سطح بازی آنها با هم یکسان شد و سپس وارد مرحله تمرین‌های اصلی شدیم.

اگر همکاری آموزش و پرورش نبود، ساخت این فیلم با مشکل مواجه می‌شد.

از مشکلات دیگر وجود ده نفر از نوجوانان شهرستانی بود که می‌&ZWNJ;بایست چیزی حدود چهار ماه دوری از خانه و خانواده و مدرسه و دوستان خود را تجربه می‌&ZWNJ;کردند و خب، این قطعا برای نوجوانانی با این سن و سال موضوع راحتی نبود اما عشق و علاقه آنها به این کار و همدلی همه آنها با فیلم باعث شد تا با وجود همه سختی‌&ZWNJ;هایی که در مسیر ساخت این اثر وجود داشت نتیجه کار همه بازیگران فیلم ۲۳ نفر از جمله گروه بازیگران نوجوان بسیار درخشان و قابل قبول از آب در بیاید.

جا دارد همین جا از همه مسئولان آموزش و پرورش کشور بخصوص جناب وزیر تشکر کنم که اگر همکاری این دوستان نبود شاید کار ساخت این فیلم هم با مشکل مواجه می‌&ZWNJ;شد. متاسفانه با همه تلاش‌&ZWNJ;هایی که به‌&ZWNJ;عمل آمد و طبق معمول بسیاری از آثار سینمایی دیگر، زمان فیلمبرداری این فیلم هم به پاییز کشیده شد و یکی از دغدغه‌&ZWNJ;های من و آقای فرآورده، تهیه کننده فیلم، درس و مدرسه بچه‌&ZWNJ;ها بود. موضوع اجازه مرخصی آنها از مدارسشان به کمک وزیر و همکارانشان در آموزش و پرورش حل شد و برای جبران غیبت طولانی بچه‌&ZWNJ;ها از تحصیل هم برنامه‌&ZWNJ;ای کمک آموزشی برایشان در نظر گرفته شد. امیدوارم بچه‌&ZWNJ;ها بتوانند عقب‌&ZWNJ;ماندگی خودشان را هر چه زودتر جبران کنند تا وجدان ما بیشتر از این درد نگیرد.

با توجه به اینکه پیشتر مستندی از همین رویداد ساخته‌&ZWNJ;اید چگونه سناریو را برای فیلم سینمایی آماده کردید؟

از همان چهارده سال قبل که من مستند ۲۳ نفر را ساختم به فکر یک برگردان سینمایی از آن بودم. به دلیل آشنایی با خود دوستان ۲۳ نفر و نیز به دلیل منابع مکتوبی که در این زمینه وجود داشت من برای نگارش فیلمنامه با مشکل منبع پژوهشی مواجه نبودم. مشکل اصلی، نگارش یک متن سینمایی با توجه به شاخصه‌&ZWNJ;های سینما و جذابیت‌&ZWNJ;های سینمایی از یکطرف و نیز وفاداری تا حد ممکن به واقعیت موضوع از طرف دیگر بود. به طور پراکنده و جدی چیزی حدود هفت سال این متن بازنویسی می‌&ZWNJ;شد تا روزی شرایط برای ساخت آن فراهم شود که خدا را شکر امسال این اتفاق رخ داد. امیدوارم همانطور که مستند آن مورد اقبال تماشاگران خودش قرار گرفت این فیلم سینمایی نیز با استقبال مخاطبان مواجه شود چون یک فیلم به شدت داستانی و برای مخاطب خاص و عام است و تاکید دارم که بگویم منظورم از مخاطب خاص در مورد این فیلم مشخصا بچه‌&ZWNJ;ها و نوجوانان نسل امروز و آینده این سرزمین است.

این فیلم برای شما چه معنایی دارد؟

سوالتان کمی کلی و سخت است و آدم را مجبور می‌&ZWNJ;کند حرف‌&ZWNJ;هایی بزند که برای نگفتن است و نه گفتن. خود اصرار و پیگیری هشت ساله من برای ساخت این فیلم و نیز خود لحظه لحظه این فیلم گویای معنایی است که در تمام این سال‌&ZWNJ;ها به دنبال آن بوده‌&ZWNJ;ام و امیدوارم به خوبی از پس انتقال آن به مخاطبانش بر آمده باشم. خلاصه می‌&ZWNJ;گویم که داستان ۲۳ نفر یک داستان نمادین است. ۲۳ نفر نماد و سمبل یک نسل هستند و نه تنها یک نسل گذشته یا از بین رفته است بلکه آنها فرزندان واقعی یک ملت بزرگ هستند که در همیشه تاریخ حواسشان بوده است کی و چه وقت باید خودشان را فدای عزت و افتخار میهن‌&ZWNJ;شان کنند.